

CAPÍTOL 14

Aquell dissabte, la mare de la Camil·la va anar a avisar al seu germà Joan que els quadres ja estaven acabats, i que li podia dir a en Llorenç que els anés a recollir.

El dilluns mateix, el noi, es va presentar amb el seu carro per carregar-los. El més gran, el de 4x3 metres, la Camil·la ja l'havia deixat desmuntat i enrotllat ja que era massa gran per transportar-lo amb el carro sense perill que es fes malbé. Va deixar el rotlle i els llistons del bastidor a casa seva, i va portar el quadre del crucificat al convent.

Sor Aurora va quedar meravellada en veure'l, n'estava molt d'en Llorenç, era d'una família molt pietosa i la va agafar molt de sorpresa quan va saber que la seva gran vocació era la pintura i que ho feia tan bé. El fet que s'hagués autoretratat com a Jesús crucificat li va semblar un pecat venial de narcisisme, però en tenir un cos tan ben proporcionat, li va semblar ideal per representar el fill de Déu. En Llorenç li va voler ensenyar tots els detalls del quadre, com havia aconseguit aquesta sensació d'un cos penjat, com se li estiraven els músculs dels braços i del pit, i va reproduir amb profusió de detalls totes les explicacions que li havia fet la Camil·la en pintar l'obra.

La monja el seguia amb una certa vergonya, perquè en certa manera l'estava mirant a ell allà mig despul·lat, i en Llorenç, sabent de l'efecte que feia a les dones, s'hi esplaiava com un exhibicionista mostra les seves parts a nenes innocents.

El tros de parrac blanc que li tapava el sexe donava ben bé l'efecte de ser superposat, pintat amb pintura mat per ressaltar més la pell daurada i brillant del Crist. Els claus que li travessaven els canells d'on rajaven dolls de sang, eren de cap piramidal, gruixuts i oxidats. La Camil·la s'havia documentat, veient còpies de crucifixos de Velázquez, de Rembrandt i d'altres que hi havia en diferents esglésies. Veritablement, ningú sap exactament com eren les crucifixions i cada pintor feia la seva versió, però es tractava de fer una obra que seguís el referent que, qui més qui menys, havia vist en algun lloc.

El quadre s'havia de penjar a la capella del Sagrat Cor, en un lateral, el primer que es veu en entrar a l'església del convent. Quedava una mica enlairat, amb aquesta visió d'estar dalt del Gòlgota, i per arribar-hi calia pujar un parell d'esglaons.

Sor Martina era l'encarregada de les tasques de manteniment, i el penjaria aquell mateix dissabte, per tal que el diumenge estigués a la vista de tothom.

L'endemà, en Llorenç va anar a portar el quadre del Paradís al Bisbat, perquè s'havia d'inaugurar la setmana següent.

Aquell divendres, les noies que anaven a brodar, sabent que en Llorenç ja havia portat el quadre, van demanar a sor Aurora per veure'l, i ella tota cofoia, els va voler mostrar. A totes els va agradar molt poder contemplar aquella imatge d'en Llorenç,

conegut de totes, admirar la seva anatomia admirablement resolta pel pintor, cap de les noies va veure en aquella pintura una representació de Crist, només van saber veure aquell noi del poble que sempre els feia bromes tot passant pel carrer.

A la sortida, la Teresa i la Caterina es van retardar, i seguint instruccions de la Camil·la, la Teresa es va ficar una mà a la butxaca on tenia una bossa amb una mica de sutja, i aprofitant que la *madre* no la veia, va passar un dit per sobre el tros de drap que cobria les parts del Crist, embrutant-lo una mica.

El dissabte, sor Aurora havia anat a fer uns encàrrecs, i sor Martina va anar a penjar el quadre sense adonar-se de res. Un cop clavat el ganxo i penjada la pintura, la va tapar amb un llençol per tal de poder-lo destapar en el moment de la inauguració, donant més solemnitat a l'acte.

Arribat el diumenge, sortint de missa de dotze a l'església, mossèn Maurici va convocar tots els feligresos al convent perquè fossin testimonis d'una obra d'art nova, feta per un pintor del país. Al convent es va reunir més de mig poble de l'erós per contemplar aquella obra que havia aixecat tanta expectació, perquè en Llorenç ja s'havia preocupat de donar-se notorietat a tot arreu on passava, gallejant de la seva excel·lent capacitat pictòrica. No hi faltava ni en Pere, l'alcalde, ni la parella de la guàrdia civil, també hi assistiren el metge, el mestre i totes les personalitats.

Mossèn Maurici va fer un parlament molt ben planificat, llegint paràgrafs de les Sagrades Escripures, on s'explica el moment de la crucifixió, com el despullaren i sortejaren la seva túnica, com el clavaren a la creu. Es va esplaiar repetint paràgrafs que tothom ja se sabia de memòria, de tantes vegades repetits en els sermons dominicals i estudiats a les escoles.

Després es va passar a descobrir el quadre amb gran cerimònia i es va sentir una exclamació d'admiració seguida d'una sorollosa picada de mans. Tot seguit mossèn Maurici va demanar al pintor, en Llorenç, que digués unes paraules com a autor de l'obra.

En Llorenç, tenia preparat un discurs per emocionar als seus oïdors.

—Estimats convilatans —començà dient—, us agraeixo molt que m'acompanyeu en aquest acte tan especial per a mi com és la inauguració d'aquesta obra encarregada pel convent. Com veieu, és la representació del martiri de Nostre Senyor Jesucrist clavat a la creu. El meu repte va ser trobar un model, havia de ser un model molt masculí, amb un bon físic i aspecte de bon jan, després de buscar intensament i no trobar ningú que satisfés les meves expectatives, vaig optar per fer jo mateix de model. Demano perdó per la meva immodèstia, però em va semblar que el meu cos responia perfectament a la imatge de Jesús. El fet d'haver-me d'autoretratar penjat d'un pal em va comportar una gran feinada. Per aconseguir la sensació d'estar penjat de la creu, em vaig agafar a una barra penjada del sostre per poder veure quina forma agafaven els meus músculs. Vaig situar davant meu un gran mirall, i la feina laboriosa va ser anar-me a penjar de la barra i tot seguit agafar els pinzells i fer quatre pinzellades, intentant

retenir el màxim d'informació del que havia vist. Això va fer que aquesta feina es convertís en un suplici, per això vaig trigar tant a pintar-lo.

Llavors, la multitud congregada va deixar sentir diversos murmurs d'aprovació.

—Penseu en les vegades que em vaig haver de penjar de la barra i anar al quadre, primer fent el dibuix i després posant color. Si hagués trobat un model, tot això m'ho hauria estalviat, però no em va doler l'esforç, l'obra havia d'anar al convent del meu poble, i estava segur que seria un orgull per mi i per tothom poder lluir una pintura de qualitat. L'esforç ha sigut titànic, però ha valgut la pena, n'estic molt satisfet i m'omple de joia veure com ha servit per donar felicitat a molts de vosaltres.

—Sí senyor, tens tota la raó, has fet un quadre magnífic.—cridà un dels assistents.

—Ara prepara't Llorenç, tots els pobles dels voltants voldran obres teves, ets un artista!—cridà una altra veu.

Es van sentir tota mena d'exclamacions, riures i felicitat a dojo, i tot seguit tothom va aplaudir llargament.

Llavors la Teresa va fer notar a sor Aurora que el drap que cobria el cos de Jesús era brut, segurament s'hauria embrutat en el moment en què sor Martina va penjar el quadre.

Acabat el parlament d'en Llorenç, sor Aurora li preguntà com es podia netejar aquella mica de pols, i en Llorenç li va dir que amb un drap humit no li faria cap mal, la pintura a l'oli es pot netejar perfectament amb aigua.

Sor Aurora es va treure un mocador que duia a la butxaca i el va mullar amb una mica d'aigua beneïda de la pica baptismal. La Caterina i la Teresa esperaven aquell moment amb gran delit.

Ja hem dit que la Camil·la havia pintat el drap que cobria el baix ventre del Crist amb pintura mat, amb l'excusa de diferenciar-se de la brillantor de la pell. El cert és que la pintura era guaix, la pintura a l'aigua que fan servir els escolars perquè és molt fàcil de netejar.

En el moment en què sor Aurora va passar el drap per sobre, es va emportar tot el guaix deixant entreveure tota la figura completament nua. En veure-ho, Sor Aurora va fer un xislet i reculant, va empassegar en els esglaons i va caure de cul.

Ningú no havia parat esment de què feia sor Aurora, tothom estava de xerrameca, parlant amb en Llorenç sobre aspectes teòrics de la pintura.

Només la Caterina i la Teresa havien vist el quadre netejat i tots els presents, en sentir el crit, van anar a veure què li havia passat a la monja, totes les mirades apuntaven a terra, ningú encara no havia vist el verdader motiu del crit i la caiguda.

—S'ha fet mal, *madre*?

—Déu del cel, sor Aurora, però què fa?

—Verge santíssima, quina caiguda, no s'ha trencat res?

Sor Aurora va aixecar la mà, volent dir que estava bé, però no era capaç d'articular cap paraula. Després, es va senyar amb la mà dreta i aixecant el dit, va assenyalar el quadre tot cridant:

—Que ningú ho miri, això és una blasfèmia. Sobretot emporteu-vos d'aquí les criatures, no mireu.

Evidentment, en sentir aquestes paraules, tots alçaren el cap i tots els ulls es clavaren en el quadre. Llavors es van produir escenes molt aclaparadores.

Un parell de dones grans van haver de ser portades a fora per prendre aire a causa de l'esglai que els havia provocat.

D'altres abaixaren el cap, molts es van fer el senyal de la creu, i algú reia per sota el nas.

Diuen que la venjança és un plat que es menja fred. La Camil·la l'havia acabat de servir, havia pintat la figura nua, sí, però per comprometre encara més en Llorenç, va pintar el Sant Crist amb el penis erecte.

—On és aquest bergant —cridà mossèn Maurici.

En Llorenç estava fora al claustre en animada conversa amb la gent, explicant totes les virtuts del quadre, quan va sentir una dona que el cridava.

—Llorenç, ai! Llorenç, quina una n'has fet, ara sí que has begut oli. —cridà amb desconhort la Maria, la flequera.

—Què ha passat? De què parles? —respongué en Llorenç desconcertat i visiblement molest.

—S'ha descobert tot, ets un descregut, això que has fet no té perdó de Déu. Ves, mira el teu quadre, mai m'ho hauria pensat això de tu.

Mossèn Maurici es va acostar a en Llorenç, i pres d'ira com mai se l'havia vist abans, li va clavar un parell de plantofades, petit com era es va haver de posar de puntetes per a aconseguir-ho. Li va deixar anar un ruixat no reproduïble, i li va dir que aquesta era la seva fi. En Llorenç, tot un homenàs molt més corpulent, hauria pogut parar l'investida, però va quedar paralitzat en fixar la mirada en el seu quadre.

La Caterina i la Teresa dissimularen tant com van poder, per tal que no se'ls hi escapés el riure. Aviat van venir la gent del poble no practicants a fer el tafaner en assabentar-se'n, la notícia va anar de boca de tothom.

En Llorenç, mut, sense paraules, va quedar com absent, pensant en la Camil·la, com ell havia estat burlat. Recordà perfectament com ella va accedir a pintar aquell quadre sense pensar-ho gaire. Recordant el dia que li va dir de pintar aquell Crist, va entendre de seguida que en un moment, el cervell de la Camil·la es va activar i ho va planificar tot.

—La mare que la va parir! —murmurà en veu baixa—, aquesta mala puta me la pagarà.

Però què podia fer ara. Podia explicar que ell no era l'autor del quadre? Algú es creuria que l'havia pintat la Camil·la? Tota la càrrega negativa que havia posat sobre

l'espatlla d'ella, li retornava amb escreix. Tots els dubtes que li havia dit a ella que tindria la gent sobre l'autoria del quadre, sobre la violació, tot ho tenia ara ell a sobre. Ara tothom el mirava de reüll, era assenyalat i tots en malparlaven. Li van passar pel cap mil i una solucions, inclús la d'enfilar-se amb una correguda a la torre del campanar i llançar-se daltabaix.

La Teresa i la Caterina se li van apropar burletes.

—Has fet una feina fantàstica Llorenç. És un plaer veure't aquí retratat. Creus que les proporcions són correctes? Perquè, és clar, l'única referència de la mida que tenia la Camil·la era sentir-se-la a dintre seu.

—Males putes, me les pagareu totes plegades!

—Què faràs ara, diràs que el quadre no l'has pintat tu?

No va continuar perquè hi havia molta gent a la vora i podien sentir-la.

Mossèn Maurici havia fet avisar l'alcalde que estava fent-la petar un tros lluny, i es va presentar cames ajudeu-me acompanyat de l'agutzil en tenir notícia d'un fet tan extraordinari.

L'alcalde, en veure el quadre, va dictaminar que es tapés de seguida, no volia que allò quedés a la vista dels pobles veïns que, de segur, voldrien venir-lo a veure. Va demanar a la parella de la guàrdia civil que detingués en Llorenç per interrogar-lo i se'l van emportar a l'Ajuntament.

Sor Aurora s'havia refet de la caiguda, però no de l'esglai. Ella mai havia vist un penis humà erecte i va quedar fortament afectada. El seu Jesús s'havia convertit en un dimoni, un sàtir indecent. Aquella visió la va deixar ben trasbalsada. L'heretgia, el sacrilegi, era incommensurable. Sense cap mena de dubte aquest fet luctuós arribaria a orelles del mateix Sant Pare i ella seria fortament castigada per haver-lo encarregat a un pintor satànic.

Davant l'alcalde, en Llorenç no va tenir més remei que dir la veritat, però era una veritat molt poc creïble. En Pere es va adonar que les seves explicacions eren buides, excuses per espolsar-se les culpes i que no tenien cap fonament. A més, va pensar que era molt fàcil excusar-se amb una persona que era molt lluny, a París, i no podia defensar-se.

Qui s'havia de creure que la Camil·la, una noia jove i verge, podia ser capaç de pintar una cosa com aquella? De cometre un acte tan menyspreable?

I amb motiu de què? Quina raó podia tenir aquella jove per cometre un pecat com aquell? Perquè ningú tenia el més petit dubte, que estaven realment davant un pecat mortal.

Però, per més que rumiava, l'alcalde tampoc podia entendre el motiu que podia tenir en Llorenç. En realitat va lliurar el quadre amb el drap tapant el sexe, un accident l'havia posat al descobert, un accident que no s'havia d'haver produït mai. Quina necessitat tenia l'autor de la pintura, de pintar aquella imatge per després tapar-la de manera que es pogués netejar i deixar al descobert aquella indecència?

Perquè en Llorenç se'n va cuidar bé prou de no explicar res de la violació, ni les seves intencions de no dir mai qui havia pintat el quadre.

Va declarar que havien quedat d'acord amb la Camil·la per confessar-ho tot el dia de la inauguració del quadre del Bisbat, fet que s'havia de produir la setmana següent. També va explicar que la Camil·la s'havia conxorxat amb la Caterina i la Teresa, que elles dues ho sabien.

L'alcalde no se'l cregué, però no s'havia trobat mai amb un cas com aquell i no sabia si la justícia castigava aquest fet, ni si era considerat un delictes o era un assumpte purament eclesiàstic.

Com que ell no tenia jurisdicció per processar ni tancar ningú, el va fer enviar al jutjat de Girona, on el jutge li va tornar a prendre declaració. Ell va repetir el que havia explicat a l'alcalde, i el jutge, un cop presa la declaració, va obrir diligències per investigar el cas, ja que, d'entrada, no va trobar en el Codi Penal cap delictes que encaixés en el que havia fet en Llorenç. Ell va lliurar el quadre en perfectes condicions, sense la més petita ombra d'heretgia ni sacrilegi, va ser una fallada del destí, el que va produir aquell fet luctuós. A migdia, en Llorenç va haver de ser posat en llibertat.